Bijlage 2: Doelen, inzet en indicatoren van het vernieuwde actieplan
Deze bijlage bevat per thema een overzicht van de (sub)doelen, kabinetsinzet en indicatoren van het vernieuwde actieplan beleidscoherentie voor ontwikkeling aan de hand waarvan voortgang zal worden gemeten. Monitoring van de voortgang vindt plaats aan de hand van de kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren op basis van voorhanden zijnde informatie uit bestaande studies. Het is voor het kabinet ondoenlijk om in het kader van de jaarlijkse voortgangsrapportage separate studies uit te laten voeren die de monitoring voor de thema's op alle geïdentificeerde kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren mogelijk maakt. Als blijkt dat voor bepaalde indicatoren (nog) geen informatie beschikbaar is om te kunnen rapporteren, zal gebruik worden gemaakt van alternatieve indicatoren (zoals opgenomen in onderstaande tabellen) waarvoor wel informatie beschikbaar is. In lijn met de centrale rol van de SDGs in het BHOS-beleid is waar mogelijk een koppeling gemaakt met SDG (sub)doelen en indicatoren.

Tegengaan van belastingontwijking/ontduiking

Overkoepelend doel: Hogere eigen overheidsinkomsten in ontwikkelingslanden, met name in lage inkomenslanden en focuslanden (SDG 17.1)		
Subdoelen:	***Inzet:***	***Indicatoren:***
Subdoel 1: Betere internationale afspraken voor belastinginning op reële economische activiteiten.	Nederland zet zich in EU en OECD/*Inclusive Framework on BEPS* in voor internationale fiscale standaarden tegen belastingontwijking en –ontduiking die rekening houden met belangen van ontwikkelingslanden, en past zijn eigen belastingbeleid daarop aan.	1) Implementatie van internationale fiscale standaarden, o.a. door Nederland. 2) Het aantal niet-coöperatieve belastingjurisdicties.
Subdoel 2: Structurele capaciteitsopbouw voor goed belastingbeleid en goede belastinginning in ontwikkelingslanden (met name lage inkomenslanden en lagere middeninkomenslanden).	Nederland werkt aan de doelstelling van het *Addis Tax Initiative* (ATI) om in 2020 de steun voor technische assistentie (TA) meer dan verdubbeld te hebben ten opzichte van het basisjaar 2015. Speciale aandacht krijgt vergroting van TA in focusregio's.	3) Totale Nederlandse TA-uitgaven ten opzichte van ATI basisjaar 2015. 4) Tax/GDP ratio's in lage inkomenslanden en focuslanden (draagt bij aan SDG 17.1.1). 5) Reële belastinginkomsten dankzij TA-programma's. 6) Stabiliteit belastingstelsel en deskundigheid belastingdienst.
Subdoel 3: Terugdringing van gebruik van Nederland als doorsluisland voor belastingontwijking in andere landen, waaronder ontwikkelingslanden.	Nederland gaat door met de herziening van belastingverdragen en neemt extra maatregelen tegen financiële doorstroomactiviteiten naar laag belastende jurisdicties.	7) Aantal Nederlandse belastingverdragen met antimisbruikbepalingen. 8) Ingevoerde Nederlandse bronheffingen op dividend, interest en royalty's.

Ontwikkelingsvriendelijke handelsakkoorden

Overkoepelend doel: Een zo positief mogelijke impact van handelsakkoorden op ontwikkelingslanden (SDG 17.10, 17.11, 17.12)		
Subdoelen:	***Inzet:***	***Indicatoren:***
Subdoel 1: Onderhandelingen zijn afgerond, (interim) *Economic Partnership Agreements* (EPAs) zijn uit onderhandeld, geratificeerd en in werking getreden (SDG 17.11).	Nederland intervenieert in Brusselse gremia, om onderhandelingen waar mogelijk vlot te trekken, ratificatie en inwerkingtreding te bevorderen.	1) Aantal afgeronde onderhandelingen. 2) aantal geratificeerde EPAs. 3) Aantal in werking getreden EPAs.
Subdoel 2: EPAs worden effectief geïmplementeerd (SDG 17.11).	Nederland intervenieert in Brusselse gremia ten behoeve van een goed werkend institutioneel raamwerk voor monitoring.	4) Institutioneel raamwerk voor monitoring van een EPA is opgezet.
Subdoel 3: Ontwikkelingslanden zijn zich bewust van de kansen die handelsakkoorden bieden voor economische ontwikkeling en de plichten die WTO-lidmaatschap met zich meebrengt (SDG 8a, 17.10).	Nederland steunt het *Netherlands Trainee* Programma en het *Advisory Centre on WTO law* (ACWL).	5) Aantal trainees dat WTO *traineeship* met goed gevolg heeft afgerond. 6) Aantal door ACWL getrainde beneficianten. Draagt bij aan SDG 8.A.1.
Subdoel 4: De potentiële effecten van nieuwe bilaterale handelsakkoorden op ontwikkelingslanden zijn in kaart gebracht (SDG 17.11).	Nederland voert bij een nieuw handelsakkoord een impactstudie uit waarbij de potentiele effecten van het beoogde handelsakkoord op ontwikkelingslanden in kaart gebracht zijn.	7) Onderzoek naar de potentiële effecten van een nieuw bilateraal handelsakkoord is uitgevoerd. 8) Bevindingen zijn gedeeld in EU-verband. Informatie uit dergelijke onderzoeken over exporten en tarieven geven inzicht in SDG 17.11.1 en 17.12.1.
Subdoel 5: Bilaterale handelsakkoorden bevatten ruimhartige oorsprongsregels ten bate van ontwikkelingslanden (SDG 17.11 en 17.12).	Nederland pleit in Brusselse gremia voor ruimhartige oorsprongsregels ten bate van ontwikkelingslanden in bilaterale handelsakkoorden.	9) Een bilateraal handelsakkoord bevat flexibele oorsprongsregels ten behoeve van de minst ontwikkelde landen.
Subdoel 6: In onderhandelingen met ontwikkelingslanden over bilaterale handelsakkoorden vraagt de EU geen bepalingen die verder gaan dan het TRIPS-verdrag (TRIPS+ bepalingen) en die de toegang tot medicijnen onnodig kunnen beperken (SDG 3B).	Nederland bepleit actief dat de EU in bilaterale handelsverdragen met ontwikkelingslanden geen TRIPS+ bepalingen vraagt die de toegang tot medicijnen onnodig kunnen beperken.	10) Gesignaleerde TRIPS+ bepalingen in onderhandelingen EU met ontwikkelingslanden over handelsverdragen.

Ontwikkelingsvriendelijk investeringsregime

Overkoepelend doel: Een zo positief mogelijk effect van investeringsverdragen op ontwikkelingslanden (SDG 17.15)		
Subdoelen:	***Inzet:***	***Indicatoren:***
Subdoel 1: De Nederlandse investeringsbeschermings-overeenkomsten (IBO's) die niet vervangen worden door EU-investeringsakkoorden, worden herzien op basis van de gemoderniseerde Nederlandse modeltekst.	Nederland onderhandelt met als doel bestaande IBO's te herzien.	1) Aantal gestarte onderhandelingen ten behoeve van de herziening van IBO's. 2) Aantal herziene IBO's met ontwikkelings-vriendelijkere bepalingen.
Subdoel 2: In EU-investeringsakkoorden wordt, indien deze een geschillenbeslechtingssysteem bevatten, ingezet op het opnemen van het *Investment Court System.*	Nederland intervenieert in Brusselse gremia, om in te zetten op een *Investment Court System* in Europese investeringsakkoorden.	3) In EU-akkoorden met investeringsbescherming is het *Investment Court System* opgenomen.
Subdoel 3: Een multilateraal investeringshof voor het beslechten van geschillen tussen investeerders en overheden.	Nederland ondersteunt de Europese Unie bij haar inzet om een multilateraal investeringshof op te zetten voor het beslechten van investeringsgeschillen.	4) Onderhandelingen voor het multilateraal investeringshof zijn gestart.

Verduurzaming van productie en handel

Overkoepelend doel: Verduurzaming van productie met name in landen in ontwikkeling (focus op textiel, palmolie en andere agrogrondstoffen en metalen en mineralen) wordt gekoppeld aan verantwoordelijkheid (o.a. voor gepaste zorgvuldigheid) door Nederlandse bedrijven bij inkoop en uitbesteding in die landen. (SDG 2, 8, 12, 17)		
Subdoelen:	***Inzet:***	***Indicatoren:***
Subdoel 1: Verbeteren van arbeidsomstandigheden en voorwaarden in producerende landen, met concrete resultaten onder meer op het gebied van eerlijk werk, waaronder leefbaar loon en het bestrijden van kinderarbeid (SDG 8.5, 8.7, 8.8).	Nederland werkt samen met betrokken landen (zoals India, Bangladesh) en via programma's zoals Vakbonds-medefinancieringsprogramma en Fonds Bestrijding Kinderarbeid. Nederland zet in op verhoging minimumloon en/of fabrieks/plantageloon, met ambitie leefbaar loon in 2020. Nederland draagt bij aan het verminderen van het aantal kinderen in kinderarbeid. Nederland zet in op impactgerichte implementatie van convenanten en afsluiten van nieuwe convenanten in relevante sectoren.	1) Aantal veilige fabrieken naar aanleiding van inspecties. Draagt bij aan SDG 8.8.1. 2) Aantal werknemers waarvan de arbeidsomstandigheden zijn verbeterd. Draagt bij aan SDG 8.8.2. 3) Aantal kinderen dat uit kinderarbeid is gehaald, of voorkomen dat zij hierin terecht komen. Draagt bij aan SDG 8.7.1. 4) Beschrijving voortgang IMVO-convenanten aan de hand van voortgangsrapportages.
Subdoel 2: Verbeteren van sociale en milieu-omstandigheden van productie in onder andere de textiel, palmolie, koffie, cacao en metalen en mineralen ketens (SDG 2.3, 2.4, 8.5, 8.7, 8.8, 12.6, 17.17).	Nederland bevordert samenwerking in strategische partnerschappen met Solidaridad, UTZ en *Fair Wear Foundation* en met IDH. Nederland streeft ernaar dat 100 procent van de palmolie, koffie, thee en cacao in Nederland en Europa duurzaam is ingekocht. Nederland steunt via het *European Partnership for Responsible Minerals* de export van verantwoord goud.	5) Percentage duurzaam ingekochte palmolie door bedrijfsleven in Nederland en Europa. 6) Vraag en aanbod naar duurzaam gecertificeerde koffie, thee en cacao. 7) Hectares onder duurzaam landgebruik. Draagt bij aan SDG 2.4.1. 8) Aantal kleinschalige mijnen dat verantwoord goud exporteert.
Subdoel 3: Opschalen van de Nederlandse initiatieven voor duurzame productie en handel naar Europees niveau (SDG 8 en 17).	Nederland werkt onder de "Amsterdam verklaringen" met Europese landen samen aan verduurzaming van productie en inkoop van palmolie, cacao en soja en betrekt de Europese Commissie hierbij. Nederland agendeert de multistakerholder-aanpak in Europa ten behoeve van grotere effectiviteit en gelijk speelveld voor bedrijven. Nederland werkt via de implementatie van het *European Partnership for Responsible Minerals* (EPRM) aan verbetering van de arbeidsomstandigheden in mijnen in conflict- en hoge risico gebieden.	9) Aantal landen dat zich bij de Amsterdam verklaringen heeft aangesloten. 10) Activiteiten in EU-kader om de multistakeholder aanpak verder onder de aandacht te brengen. 11) Resultaten van projecten onder het EPRM.

Tegengaan van klimaatverandering

<u>Overkoepelend doel:</u> Implementatie van het klimaatakkoord van Parijs op een wijze die de armste landen en bevolkingsgroepen ten goede komt (SDG 13)		
<u>Subdoelen:</u>	***<u>Inzet:</u>***	***<u>Indicatoren:</u>***
<u>Subdoel 1:</u> Ambitieuze uitvoering van het klimaatakkoord en aanscherping van de klimaatdoelen wereldwijd.	Nederland stimuleert via haar diplomatieke inzet een hoog ambitieniveau van de EU en andere belangrijke spelers in de klimaatonderhandelingen. Nederland ondersteunt de integratie van *Nationally Determined Contributions* (NDCs) in nationale ontwikkelingsplannen en strategieën met diplomatieke en financiële middelen.	1) Aangescherpte EU NDC. 2) Totale effect van alle NDCs op de opwarming van de aarde (doel: < 2°C). 3) Verbeterde integratie van NDCs in nationale ontwikkelingsplannen en strategieën (draagt bij aan SDG 13.2.1).
<u>Subdoel 2:</u> Klimaatfinancieringsarchitectuur die ten goede komt aan de armsten en meest kwetsbaren, inclusief vrouwen (in lijn met motie-Voordewind e.a., Kamerstuk 34 775 XVII nr. 38).	Nederland pleit in het bestuur van klimaatfondsen voor inzet op armsten en meest kwetsbaren, inclusief vrouwen.	4) Percentage klimaat-financiering dat ten goede komt aan de armste landen of bevolkingsgroepen (draagt bij aan SDG 13.A.1).
<u>Subdoel 3:</u> Financiële stromen consistent met het pad naar koolstofarme en klimaatweerbare ontwikkeling (Art 2.1.c van het klimaatakkoord van Parijs).	Nederland bouwt publieke financiële steun aan de exploratie van nieuwe voorraden fossiele brandstoffen in het buitenland af. Dit zal gerealiseerd zijn vóór 2025.* Nederland zet zich in voor een duurzaam handels- en investeringssysteem en –instrumentarium.	5) Genomen maatregelen die publieke financiële steun aan exploratie van nieuwe voorraden fossiele brandstoffen in het buitenland afbouwen. 6) Genomen maatregelen om een duurzaam handels- en investeringssysteem en -instrumentarium** te bevorderen.
<u>Subdoel 4:</u> Klimaatbeleid dat niet leidt tot mogelijke negatieve gevolgen voor de voedselproductie, toegang tot water, bossen en biodiversiteit in ontwikkelingslanden.	Nederland zet zich in om de mogelijke effecten van de productie van bio-energie op voedsel, water, bossen en biodiversiteit in ontwikkelingslanden te beperken.	7) Genomen maatregelen om de mogelijke effecten van de productie van bio-energie op voedsel, water, bossen en biodiversiteit te beperken.

* Voor de export krediet verzekering wordt een andere, specifiek toegesneden inzet geformuleerd op basis van een verkenning naar de vergroening van dit instrument. ** Voortgang ten behoeve van de jaarlijkse rapportage over beleidscoherentie voor ontwikkeling zal worden gemonitord over de gehele linie van het financiële instrumentarium, niet per instrument.